

**Integraal veiligheidsbeleid
2022-2025
Gemeente Waterland**

Voorwoord

Voor u ligt het integraal beleidsplan 2022-2025, een belangrijke stap om de gemeente Waterland nog veiliger te maken. Het beleid is erop gericht om samen, met de veiligheidspartners, ondernemers en burgers een stap te zetten naar een veiligere omgeving met als hoofddoel: een leefbare en veilige omgeving voor onze inwoners.

De Waterlanders genieten ervan om in onze gemeente te wonen, iets waar we trots op zijn en graag zo houden. Onze gemeente kent tien unieke kernen met eigen problemen. Het is aan de gemeente om, in samenwerking met de verschillende (veiligheids-)partners, de kernen zo goed mogelijk te dienen waarbij zelfredzaamheid voorop staat. Met veerkracht en vertrouwen in onze inwoners en ondernemers, is dit de basis voor het goed samenleven in een kern. Daarnaast willen wij graag ondersteunen en samenwerken met de burgers waar het henzelf niet lukt.

Als burgemeester is het is dan ook mijn vanzelfsprekende taak en verantwoordelijkheid dat onze gemeente veilig is. Hier zal ik mij ten alle tijden voor inzetten.

Burgemeester van gemeente Waterland
Marian van der Weele

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
1. Inleiding	4
2. Strategie	5
2.1 Veiligheidsvisie van Waterland	5
2.2 Aangrenzend beleid	5
2.2.1 Verbinding met gemeentelijk beleid	5
2.2.2 Verbinding met ander aangrenzend beleid	6
2.3 Waterlandse uitgangspunten.....	7
2.3.1. Integrale benadering.....	7
2.3.2 Dorps- en stadsgericht werken	8
2.4 Algemene trends en ontwikkelingen.....	9
3. Veiligheidscijfers en beleid	10
3.1 Criminaliteitscijfers	10
3.1.1 High impact crimes.....	10
3.1.2 Overlastcijfers	11
3.2 Vastgesteld beleid.....	11
4. De ambities in Waterland	13
4.1.1 Ondernijning	13
4.1.2 Verstreken ketensamenwerking tussen zorg- en veiligheidsdomein	13
4.1.3 Cybercrime	14
4.1.4 Jeugd en veiligheid	14
4.1.5 High impact crimes.....	15
4.1.6 Veiligheidsregio rampenbestrijding en crisisbeheersing	15
4.1.7 Evenementenveiligheid.....	15

1. Inleiding

De gemeenteraad bepaalt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen op het terrein van veiligheid en het handhaven van de openbare orde en veiligheid door de politie. In dit integraal veiligheidsbeleid worden de beleidsdoelen tot en met 2025 beschreven.

Ondernemers, inwoners en maatschappelijke organisaties kunnen vaak gezamenlijk het beste beeld schetsen over de veiligheid van hun wijk of dorp. De gemeente gaat hierbij op zoek naar een goede samenwerking met de desbetreffende partners, om vervolgens een gebiedsgerichte of maatwerk aanpak te bewerkstelligen. Problematiek op het gebied van integrale veiligheid kan op deze manier eerder worden waargenomen, waardoor preventie binnen verschillende thema's wordt gestimuleerd. Doordat Waterland een kleine gemeente is staan wij dicht op de burger en weten we eerder wat er speelt dan in grote gemeentes. We kennen de inwoners en hierdoor kunnen we maatwerk leveren. Maar het effectief inzetten op de problematiek rondom de veiligheid vraagt van een kleine gemeente om het maken van keuzes. Keuzes op het gebied van prioriteiten, het inzetten van instrumenten, capaciteit en het efficiënt samenwerken met andere (veiligheids-)partners. Er wordt dan ook regionaal samengewerkt met andere omliggende gemeenten. Veiligheid is ook een dynamisch veld, waarbij er onverwachte ontwikkelingen en gebeurtenissen plaats kunnen vinden waar we op in moeten spelen. Daarbij speelt de beschikbare capaciteit bij politie en openbaar ministerie ook een rol. Hierdoor is het mogelijk er dat gedurende de looptijd van ons veiligheidsbeleid, toch andere keuzes gemaakt moeten worden.

Op basis van dit integraal veiligheidsbeleid wordt er jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld. In het uitvoeringsprogramma wordt meer concreet aangegeven wat er dat jaar wordt gedaan op het gebied van veiligheid en handhaving. De prioriteiten worden steeds opnieuw aan de actualiteit getoetst en waar nodig aangepast. Dit uitvoeringsprogramma wordt door het college vastgesteld.

2. Strategie

Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes over prioriteiten, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. In de Politiewet 2012 is vastgesteld dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt. In dit hoofdstuk wordt de strategie voor een veilig Waterland beschreven. Hierin speelt aangrenzend beleid een rol: welke uitgangspunten worden er gehanteerd bij het uitvoeren van het beleid en welke ontwikkelingen en trends er te vinden zijn op het gebied van veiligheid?

2.1 Veiligheidsvisie van Waterland

In Waterland willen we dat de inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig en welkom voelen. Veiligheid is geen taak van de overheid alleen, dit doen we samen met de inwoners, het bedrijfsleven en instellingen. Gezamenlijk met onze (veiligheid)partners zetten wij ons in voor de veiligheid, waarbij we direct in kunnen spelen op de signalen vanuit de wijken, die worden waargenomen door burgers, BOA's en wijkagenten en zo uiteindelijk helpen om de gemeente veiliger te maken.

2.2 Aangrenzend beleid

Dit integraal veiligheidsbeleid hangt nauw samen met andere beleidsterreinen. Om de integraliteit te bereiken, werken we samen met andere beleidsterreinen en veiligheidspartners. Hieronder worden de aangrenzende beleidsregels benoemd binnen de gemeente en vanuit andere organisaties.

2.2.1 Verbinding met gemeentelijk beleid

Zorg & Veiligheid

Op het gebied van Zorg en Veiligheid is er de regionale samenwerking "*Allen voor Een*". Dit project is in 2019 binnen de regio Zaanstreek-Waterland gestart en inmiddels uitgegroeid tot een stevig en structureel regionaal samenwerkingsverband. Binnen "*Allen voor Een*" bundelen zeven gemeenten en relevante partners zich, die werkzaam zijn in de domeinen zorg, veiligheid en het sociaal domein. Doelstelling is om met een integrale domein overstijgende aanpak, de veiligheid (structureel) te herstellen en tijdige en passende zorg te verlenen aan kwetsbare inwoners. Dit betreft kinderen en volwassenen met uiteenlopende problemen. Met de aanpak willen we komen tot een merkbaar verschil voor deze kwetsbare inwoners en een werkbaar verschil voor professionals uit de regio Zaanstreek-Waterland. Door de gezamenlijke inzet krijgen burgers weer grip op hun leven en het risico van terugval/onveiligheid wordt verkleind. Een randvoorwaarde is een vloeiende en domein overstijgende samenwerking tussen relevante professionals, met heldere en eenduidige afspraken over onder andere gegevensdeling, casus- en procesregie, op- en afschalen, integrale (bij)sturing, etc. De gemeente Waterland participeert actief in deze samenwerking om zo de best mogelijke zorg voor onze burgers te realiseren.

Communicatie

Communicatie is een krachtig middel dat we gebruiken om onze inwoners te bereiken. Het is van groot belang dat het juiste communicatiemiddel wordt ingezet voor de juiste doelgroep. De communicatie over preventie en het waarschuwen van mensen zorgt ervoor dat burgers waakzaam worden. Het gericht inzetten van de juiste communicatie kan dus een versterkt veiligheidsgevoel geven. Er wordt daarom intensief samengewerkt met het team communicatie zodat we op een strategische wijze communiceren en met verschillende middelen en boodschappen de juiste doelgroep bereiken.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Veiligheid vindt ook raakvlakken met de verordening Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). WMO heeft voornamelijk te maken met kwetsbare inwoners die hulp nodig hebben. De WMO-consulenten en medewerker Openbare Orde en Veiligheid hebben overleg indien dit nodig wordt geacht.

Wonen

Samen met het beleidsterrein Wonen wordt woonoverlast aangepakt. In de prestatieafspraken met de woningcorporaties wordt aandacht gegeven aan woonoverlast. Indien zo'n situatie zich voordoet, worden er gesprekken gevoerd met de woningcorporaties.

Handhaving

Er is veel overlap tussen de onderwerpen handhaving en veiligheid. Er wordt wekelijks overleg gevoerd met de BOA's over de prioriteiten en knelpunten. De BOA's en handhavers hebben ook een belangrijke signalerende rol. Daarnaast wordt er met de handhavingsjurist opgetreden als er bestuursrechtelijke maatregelen getroffen dienen te worden.

Jeugd

Team Jeugd en Openbare orde en veiligheid hebben geregeld overleg met elkaar. Zo wordt er op integraal niveau, met de jongerenwerker, BOA's, jeugdconsulenten en wijkagenten, gekeken hoe bijvoorbeeld jeugdoverlast kan worden aangepakt.

2.2.2 Verbinding met ander aangrenzend beleid

Landelijk kader: Veiligheidsagenda 2019-2022

Elke vier jaar stelt de minister van Justitie en Veiligheid in de veiligheidsagenda de landelijke beleidsdoelstellingen voor de taakuitvoering van de politie vast. Deze beleidsdoelstellingen richten zich op vraagstukken die landelijk spelen, die eenheid-overstijgend zijn of waar afstemming in de aanpak op landelijk niveau voor nodig is. Aan de beleidsdoelstellingen zijn kwalitatieve en/of kwantitatieve afspraken verbonden, die door het gezag altijd worden meegewogen bij de inzet van de politiecapaciteit.

De in de landelijke veiligheidsagenda opgenomen prioriteiten zijn alleen relevant als ze lokaal herkenbaar zijn. De aanpak is ter bepaling aan het lokale gezag. De minister heeft voor de periode 2019-2022 de volgende prioriteiten bepaald:

- Ondernijnde criminaliteit
- Mensenhandel
- Cybercrime en online kindermisbruik
- Executie

Regionaal kader: Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019-2023 eenheid Noord-Holland

Eens per vier jaar stellen de burgemeesters van de 34 gemeenten in Noord-Holland en de hoofdofficier van justitie het beleidsplan voor de eenheid vast, conform de Politiewet. De burgemeesters en hoofdofficier hebben ervoor gekozen dat dit een Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid (IMV) is geworden. Hierin zijn thema's opgenomen, waarbij een stevige impuls op het niveau van de eenheid Noord-Holland noodzakelijk is.

De vier geprioriteerde thema's zijn:

1. Aanpak van criminaliteit met een ondermijnd effect op de samenleving;
2. Versterken ketensamenwerking tussen het zorg- en het veiligheidsdomein;
3. Contraterrorisme en tegengaan van polarisering, radicalisering en extremisme;
4. Aanpak cybercrime en andere gedigitaliseerde vormen van criminaliteit

De gekozen prioriteiten versterken en ondersteunen de lokale aanpak door integraal samen te werken, een efficiëntieslag te maken, expertise te leveren en waterbedeften tegen te gaan. In de vergadering van 18 oktober 2018 heeft de gemeenteraad een positieve zienswijze op het IMV gegeven. Op 22 november 2018 is het IMV vastgesteld door het Regionaal Bestuurlijk Overleg Politie. Deze is op 8 juli 2021 verlengd met een jaar.

Meerjarenagenda Zorg & Veiligheidshuizen

Sommige problemen van mensen zijn zo complex dat er geen oplossing te vinden is in de reguliere aanpak van zorg of veiligheid alleen. Er is dan domeinoverstijgende samenwerking en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De ZVH zijn dé plek waar experts op het gebied van straf-, bestuurs- en civielrecht, sociaal domein en zorg samen komen. Met aandacht en zorg wordt alle informatie vanuit die verschillende domeinen naast elkaar gelegd, geanalyseerd en geduid. Vervolgens worden hieraan concrete acties en betekenisvolle interventies gekoppeld om tot een domein overstijgende persoonsgerichte aanpak te komen, die aansluit bij de levensloop van de persoon. Hierin wordt gewerkt langs drie prioriteiten:

1. Personen met een (hoog) veiligheidsrisico
2. Verbinding met de omgeving
3. Huis op orde

Visie van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

Het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) Noord-Holland helpt overheidsdiensten om criminele ondermijning van de samenleving te stoppen. Het RIEC Noord-Holland richt zich daarbij vooral op:

- het vergroten van bewustzijn bij de overheid en private partijen over de problematiek van ondermijning;
- het ondersteunen en versterken van samenwerking binnen de overheid en met publiek-private partners;
- en op het delen van kennis en expertise op het gebied van de aanpak van ondermijning.

Waarin wij ons laten leiden in de onderwerpen die zij aandragen waarin we meer focus kunnen leggen.

Regionaal Beleidsplan 2021-2024 Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)

In het beleidsplan gaat de VRZW in op de volgende pijlers:

- De overkoepelende ontwikkelingen en onze gezamenlijke ambitie weergegeven in vijf thema's.
- De ontwikkelingen en ambities binnen brandweezorg en risicobeheersing.
- De ontwikkelingen en ambities binnen crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg.
- De ontwikkelingen en ambities bij onze stakeholders: de politie en Meldkamer Noord-Holland.

2.3 Waterlandse uitgangspunten

Waterland is een kleine gemeente en dat heeft voordelen. Als gemeente staan we dicht bij de burgers en ondernemers. We weten elkaar te vinden en te bereiken. In dit integraal veiligheidsbeleid staat integraal samenwerken en een gerichte dorps- en stadsgerichte aanpak dan ook voorop omdat het belangrijk is om maatwerk te kunnen leveren. In de prioriteiten die genoemd worden in hoofdstuk drie, zullen dit de uitgangspunten vormen.

2.3.1. Integrale benadering

Veiligheid is een vraagstuk dat niet op zichzelf staat, hierin hebben we onze partners hard nodig, zowel op lokaal en regionaal gebied. Dit vraagt een integrale benadering. Waarin we met vraagstukken verschillende disciplines betrekken in het oplossen van de vraagstukken waardoor er zo efficiënt en effectief mogelijk kan worden samengewerkt. Hieronder wordt benoemd met wie we samen werken en op welke manier.

Samenwerking met inwoners, bezoekers en ondernemers

Inwoners en ondernemers van Waterland weten wat er speelt in hun buurt, ook op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. Daarom vinden wij het van belang dat de inwoners en ondernemers aangeven waar zij behoefte aan hebben. Hierdoor kan de gemeente goed inspelen en faciliteren in de wensen van de burgers. Daarnaast betrekken we de dorpsraden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma, waardoor er kerngericht gekeken kan worden naar de wensen.

Samenwerking handhaving en politie

Waar de politie zich richt op de openbare orde en veiligheid, richten onze BOA's zich vooral op de handhaving van de leefbaarheid. Zij hebben een signalerende en controlerende rol. Door toezicht en handhaving pakken zij overlast aan die de leefbaarheid van Waterland aantasten (bijvoorbeeld verkeerd aangeboden huisvuil, parkeerovertradingen en hondenpoep). Handhaving zet zich dagelijks in om sociale overlast tegen te gaan, bijvoorbeeld hinderlijk gedrag van hangjongeren. In de praktijk is er een overlap in de taken van handhaving en politie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de aanpak van jeugdoverlast. In Waterland werken politie en handhaving samen, wisselen zij informatie uit en kunnen beide partijen altijd assistentie aan elkaar vragen.

Lokale samenwerking

Een andere lokale samenwerking is die met de Koninklijk Horeca Nederland. We werken hiermee samen om afspraken te maken met de Waterlandse horeca. Ook werken we samen met woningcorporaties zoals wooncompagnie, Intermaris en stichting BeterBuren om zo overlast aan te kunnen pakken. Ook werken we samen met de KNRM om de veiligheid op het water te waarborgen. Deze samenwerkingen zijn van belang om op alle terreinen van veiligheid en handhaving over de juiste expertise en ervaring te beschikken.

Regionaal samenwerken

Regionaal werken we ook samen met verschillende gemeenten en samenwerkingspartners. Dit is op veiligheidsgebied voornamelijk met de gemeenten Purmerend, Edam-Volendam en Landsmeer. In deze samenwerking pakken we gezamenlijke vraagstukken op zoals vaaroverlast. In de stuurgroep Ondernijning werken we samen aan de aanpak van ondernijning, waardoor het waterbed-effect wordt tegengegaan. Daarnaast vindt er met de gemeenten Purmerend, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Wormerland en Zaanstad samenwerking plaats met partijen zoals de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Zorg- en Veiligheidshuis, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en de GGD Zaanstreek-Waterland. De samenwerking van de Noord-Hollandse gemeenten, Openbaar Ministerie en de politie eenheid Noord-Holland vindt plaats in Noord-Holland Samen Veilig.

2.3.2 Dorps- en stadsgericht werken

Waterland kent verschillende kernen met elk unieke eigenschappen. Hierdoor is het van belang om een kern- of wijkgerichte aanpak te kiezen. In deze kern- of wijkgerichte aanpak werken de relevante partners samen om een probleem te schetsen. Vervolgens wordt er bekeken met welke mix aan maatregelen en beleid, het vraagstuk zo goed mogelijk kan worden opgelost en/of de overlast kan worden beperkt. Hierdoor is maatwerk mogelijk en kan de gemeente doelgericht te werk gaan.

2.4 Algemene trends en ontwikkelingen

Een trend of ontwikkeling betekent vaak een nieuwe situatie, een nieuw probleem en dus vaak ook een nieuwe of gewijzigde aanpak. De maatschappij verandert snel en inwoners zijn steeds kritischer. Onze organisatie is wendbaar en flexibel om hierop in te spelen. De komende jaren zetten we hier onder andere verder op in door veiligheidsvraagstukken integraal aan te pakken en meer 'aan de voorkant' te zitten.

De trends en ontwikkelingen die wij nu zien op veiligheid zijn:

Toename van onzichtbare en complexere vormen van criminaliteit

Er is een toename van signalen van ondermijnende criminaliteit, waaronder drugscriminaliteit, witwassen, arbeidsuitbuiting en mensenhandel. Legale voorzieningen worden gebruikt voor illegale structuren. Deze vorm van criminaliteit is vaak onzichtbaar en complex en heeft impact op de gemeenschap. De verwachting is dat deze trend de komende jaren toeneemt.

Meer complexe vraagstukken

Er is een zichtbare verwevenheid tussen verschillende veiligheidsthema's zoals zorg en veiligheid. Dit zorgt voor een toenemende behoefte en noodzaak aan integraal (samen)werken en regie in de keten voor veiligheids- en zorgvraagstukken.

Toenemende invloed van social media en de relatie met online veiligheid

De wereld wordt kleiner en berichten hebben een steeds groter bereik. Vooral jongeren ervaren de risico's en gevaren van social media. De online veiligheid komt in gevaar waardoor cyberpesten, sexting, hacken, ongefundeerde meningen en het ongeoorloofd delen van beeldmateriaal aan de orde zijn. De digitale wereld wordt ook gebruikt om de onder – en bovenwereld met elkaar te verweven zoals bij identiteitsfraude. Deze ontwikkeling maakt dat we bewust moeten zijn van de verstreckende gevolgen op veiligheid.

Toename aantal personen met verward gedrag

Het aantal personen met verward gedrag neemt toe en zij blijven langer thuis wonen als gevolg van bezuinigingen binnen de geestelijke gezondheidszorg en de beperkte beschikbaarheid van woonruimte voor specifieke doelgroepen. Personen met verward gedrag zijn kwetsbaar en kunnen bezorgdheid oproepen in hun naaste omgeving. Soms zorgen zij voor overlast op openbare plekken of kunnen zij een gevaar zijn voor zichzelf of voor hun directe omgeving.

Klimaatverandering

Klimaatverandering brengt verschillende risico's met zich mee: een stijgende zeespiegel, meer extreme neerslag, vaker extreme droogte en hitte gaan in de nabije toekomst veiligheidsrisico's opleveren. De klimaatverandering heeft niet alleen directe gevolgen voor de natuur en het weer zoals bodemdaling, gebrek aan zoet water en extreem weer, het heeft ook (in)directe gevolgen voor het gedrag en gezondheid van de bevolking. Denk hierbij aan toenemend water- en stroomgebruik of effecten van hitte bij mensen (ouderen). Een langere periode van droogte levert daarbij niet alleen een risico op voor de dijken (scheuren in de dijk) maar ook een groter brandgevaar, met name in natuurgebieden.

Onverwachte handhavingsvraagstukken

Ondanks de prioriteiten die gesteld worden, blijft openbare orde en veiligheid een dynamisch werkveld. Hierdoor kan het zijn dat er soms onverwacht een ander onderwerp veel aandacht vraagt (bijvoorbeeld de coronapandemie), naast de structurele taken. Het is dan ook van belang om te blijven prioriteren in de werkzaamheden die worden uitgevoerd.

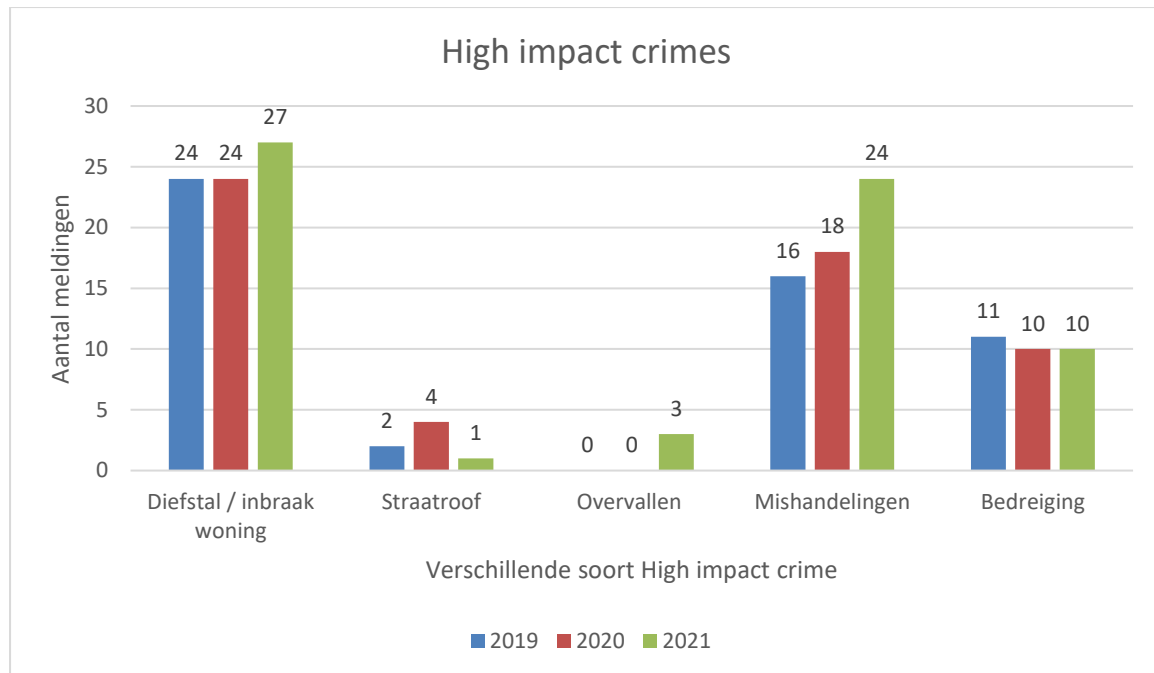
3. Veiligheidscijfers en beleid

Hieronder wordt aan de hand van de belangrijkste high impact crime- en overlastcijfers, een overzicht gegeven hoeveel meldingen er zijn gemaakt in Waterland. Daarna wordt er beschreven op welk gebied gemeente Waterland beleid heeft ontwikkeld welke kan worden ingezet om Waterland veiliger te maken.

3.1 Criminaliteitscijfers

3.1.1 High impact crimes

Hieronder worden de high impact crimes in aantallen weergegeven. High impact crimes zijn delicten die een grote impact hebben op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. Doordat dit zo'n impact maakt, heeft het een hoge prioriteit in de gemeente.

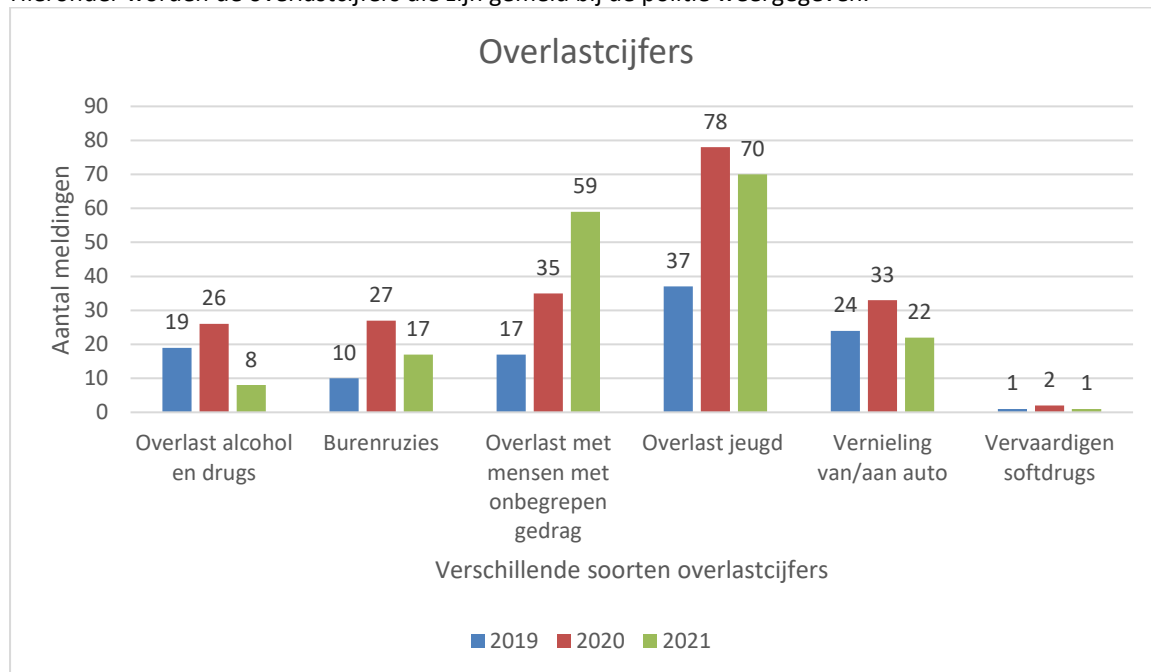

Figuur 1

In de tabel is te zien dat er sinds 2019 een kleine toename is van diefstal/inbraak in woningen. Het aantal meldingen van straatroven is afgenomen maar er is een toename te zien van het aantal gemelde overvallen. Ook bij het aantal gemelde mishandelingen is er een toename waar te nemen; waar er in 2019 eerst nog 16 zijn gemeld, zijn dat er in 2021 24. Het aantal meldingen van bedreigingen is ongeveer gelijk gebleven.

3.1.2 Overlastcijfers

Hieronder worden de overlastcijfers die zijn gemeld bij de politie weergegeven.

Figuur 2

Bij het thema Overlast alcohol en drugs wordt er in 2021 een daling gezien in het aantal meldingen ten opzichte van de voorgaande jaren. Aannemelijk is dat dit komt doordat er in 2021 alleen drugszaken werden gerapporteerd en elders werd gerapporteerd bij overlast door alcohol. Ook is er een daling van meldingen van buurenruzies, een mogelijke positieve verklaring hiervoor is de overeenkomst die is afgesloten met BeterBuren. Burgers proberen eerst met behulp van BeterBuren hun ruzies op te lossen. Het aantal meldingen van overlast met personen met onbegrepen gedrag is enorm gestegen. Ook zijn er veel meldingen gemaakt van overlast door jeugd. Deze laatste twee onderwerpen zijn ook benoemd tot de Waterlandse prioriteiten.

3.2 Vastgesteld beleid

In de afgelopen jaren heeft de gemeente Waterland meerdere instrumenten en beleid op het gebied van veiligheid ontwikkeld. Hieronder is een overzicht met welke instrumenten en mogelijkheden erbij zijn gekomen.

Sluitingsbeleid panden

Artikel 13b van de Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om bestuursrechtelijk op te treden tegen drugscriminaliteit. Als in een woning of lokaal pand drugs worden vervaardigd, verkocht, verstrekt of afgeleverd is de burgemeester bevoegd om een pand te sluiten, zelfs zonder dat de openbare orde daadwerkelijk wordt verstoord. In juli 2018 zijn hiervoor beleidsregels opgesteld. Sindsdien zijn er panden gesloten in Ipendam en Monnickendam.

Aanpak woonoverlast

Per 1 juli 2017 is de Wet aanpak woonoverlast in werking getreden. Door de wet hebben burgemeesters de mogelijkheid gekregen om specifieke gedragsaanwijzingen te geven aan overlastgevers in zowel huur- als koopwoningen. Het vergroot de wettelijke mogelijkheden die gemeenten hebben in de aanpak van ernstige en herhaaldelijke woonoverlast. Met de Wet aanpak woonoverlast is de Gemeentewet gewijzigd door toevoeging van artikel 151d Gemeentewet. Mocht het een huurwoning betreffen zullen we altijd eerst contact opnemen met de woningbouwvereniging om de mogelijkheden te inventariseren. Daarnaast wordt er samen met de wijkagenten gekeken naar de juiste aanpak.

Buurtbemiddeling

Eind 2019 zijn gemeente, woningcorporaties Intermaris en Wooncompagnie en de Stichting Beterburen een samenwerkingsovereenkomst aangegaan voor het opzetten van buurtbemiddeling ter voorkoming van

escalaties van burencollicten. Wij zien buurtbemiddeling als een goede aanvulling op ons beleid. De overeenkomst met Beterburen is gestart in 2020. BeterBuren heeft in 2020 23 aanmeldingen gehad en in 2021 ook 23 aanmeldingen, dit gaat voornamelijk over de volgende drie punten: geluidsoverlast, pesten/treiteren/verstoorte relatie en tuin- en buitenproblematiek. In 2022 is de samenwerking geëvalueerd. Hieruit kwam naar voren de samenwerking met Beterburen succesvol is en wordt de overeenkomst verlengd tot en met 2025.

Uitbreiding toepassing Wet Bibob

In 2017 is het toepassingsbereik van de Wet Bibob uitgebreid met subsidies, aanbestedingen, overheidsopdrachten, evenementen en vastgoedtransacties waarbij de gemeente optreedt als civiele partij. In Waterland wordt er slechts getoetst op horecaverunningen. In de aankomende jaren wordt er gekeken of het of er signalen zijn en of aanleiding deze vormt voor de gemeente Waterland om het Bibob-beleid uit te bereiden.

Regeling Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ)

In oktober 2019 is de burgemeester aangesloten bij de Regeling BIJ. Deze heeft als doel om een burgemeester tijdig te informeren over de terugkeer van personen die onherroepelijk zijn veroordeeld tot een vrijheidsbenemende straf voor ernstige gewelds-of zedendelicten, van personen die zijn veroordeeld tot een tbs-maatregel of veroordeeld tot jeugd-tbs. Deze informatievoorziening heeft als doel dat een burgemeester tijdig maatregelen kan nemen vanuit het oogpunt van handhaving van de openbare orde.

Meld Misdaad Anoniem (MMA)

Op 30 oktober 2019 hebben de Provincie en de gezamenlijke gemeenten in Noord-Holland een convenant voor aansluiting op het netwerk van MMA ondertekend. MMA is een meldpunt, waar burgers en ondernemers anoniem melding kunnen maken van zaken waarvan wordt vermoed dat er criminele of kwade intenties in het spel zijn. Doel van de aansluiting is om de informatiepositie van de gemeenten te versterken en daarmee de weerbaarheid tegen ondermijnende activiteiten te vergroten. De gemeente probeert de bekendheid te vergroten, zodat de meldingsbereidheid onder de inwoners wordt verhoogd.

4. De ambities in Waterland

In dit integraal beleidsplan worden de prioriteiten tot 2025 beschreven. Zoals eerder beschreven: veiligheid verandert, prioriteiten veranderen en nieuwe fenomenen vragen aandacht. We zijn flexibel en bewegen mee met de nieuwe trends die zich voordoen op het gebied van veiligheid. Daarnaast wordt er, aanvullend aan dit beleidsplan, jaarlijks gekeken naar de wensen van de verschillende kernen in de gemeente. Dit wordt meegenomen in het uitvoeringsplan.

Op basis van de regionale prioriteiten, trends en cijfers, zijn de volgende prioriteiten beschreven.

- Ondernijning
- Versterken ketensamenwerking tussen zorg- en veiligheidsdomein
- Cybercrime
- Jeugd en veiligheid
- High impact crimes
- Veiligheidsregio rampenbestrijding en crisisbeheersing
- Evenementenveiligheid
- Verkeersveiligheid

4.1.1 Ondernijning

Bij ondernijnde criminaliteit gaat het om de aanpak van georganiseerde criminaliteit die de maatschappelijke structuren en het vertrouwen daarin schaadt. Criminelen gebruiken of misbruiken legale structuren, bedrijven of instanties voor hun criminele activiteiten. Daarmee wordt niet alleen de rechtsstaat, maar ook de basis van onze samenleving (verhoudingen, normen en waarden) aangetast. Dit heeft een negatieve invloed op de veiligheid en leefbaarheid binnen de gemeente.

In de regio Noord-Holland zijn besluiten genomen over een aanvalsaanpak (repressie) en verdedigingsaanpak (preventie) om ondernijnde criminaliteit te bemoeilijken. Om deze aanpak bij te vallen zijn er verschillende projecten gestart:

- Bemoeilijking op het gebied van jachthavens, visserij en vastgoed.
- Het daadwerkelijk afpakken van met criminele activiteiten verdiend geld (witwassen).
- Gericht op productielocaties van drugs.
- Zicht krijgen op criminele opdrachtgevers, hun netwerk, bedrijfsprocessen en nog specifiek het wervingsproces (jongeren).
- Het tegengaan van uitbuiting en mensenhandel.
- Het afpakken van crimineel geld en gekochte goederen.

Voor de gemeente Waterland kan onderscheid gemaakt worden tussen regionale en lokale projecten. Regionale projecten worden zoals hierboven genoemd gezamenlijk in Noord-Holland opgepakt. Daarnaast heeft Waterland ook projecten die in de gezagsdriehoek (burgemeester, politie en Openbaar Ministerie) worden besproken en tot prioriteit worden benoemd. Aan deze prioriteiten wordt samen met de politie en andere veiligheidspartners gekeken naar een passende aanpak. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een actiedag waarin gezamenlijk bewustwording wordt gecreëerd om de meldingsbereidheid te verhogen. Of een doel- of beroepsgroep extra preventieve maatregelen krijgt aangereikt om zich te kunnen weren tegen de ondernijnde criminaliteit. Daarnaast zal de gemeente ook investeren in het bewust maken van de eigen medewerkers, zodat de gemeente zelf ook weerbaar is tegen ondernijnde criminaliteit.

4.1.2 Verstreken ketensamenwerking tussen zorg- en veiligheidsdomein

Het zorg- en veiligheidsdomein zijn nauw met elkaar verbonden en vullen elkaar aan. Gemeenten voeren de regie over het sociaal domein en over de openbare orde binnen het veiligheidsdomein. Partijen als gemeenten, zorgpartners, GGD, Veilig Thuis (zorg- en) veiligheidshuizen werken lokaal, bovenlokaal of in een district. Partners in het veiligheidsdomein, justitiële partners en politie werken vaak op het niveau van de eenheid. Gezamenlijk staan zij voor de uitdaging om het zorgdomein en het veiligheidsdomein verder te verbinden. Lokaal maatwerk is het uitgangspunt en pas daar waar nodig zal op districts- of eenheidsniveau een oplossing worden gezocht of een vraagstuk worden aangepakt. Waarin de volgende ambitie voorop staat: het inzetten op een integrale aanpak op thema's die zich bevinden op het snijvlak van zorg en veiligheid om de zorg voor kwetsbare inwoners en hun omgeving te verbeteren.

Op het gebied van zorg en veiligheid zijn een viertal thema's geprioriteerd:

Contraterrorisme en tegengaan van polarisering, radicalisering en extremisme

Binnen het zorg- en veiligheidshuis is een specialist aangesteld op het gebied van radicalisering. Hierdoor is consultatie en casusregie op dit onderwerp op korte afstand van onze gemeente. Hierdoor wordt de benodigde kennis en kunde belegd bij een professional. Wel is het van belang dat wij als gemeente signalen blijven opvangen en hier op de juiste manier op acteren.

Overlast personen met onbegrepen gedrag, beter in beeld en beter in zorg

In de regio Zaanstreek-Waterland wordt nauw samengewerkt rondom personen met onbegrepen gedrag, onder de vlag en convenant van het zorg- en – veiligheidshuis. Alle netwerkpartners op het gebied van zorg voor mensen met complexe problematiek leveren een bijdrage aan de samenwerking, tezamen met alle gemeenten uit de regio. De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (wvvgz) wordt in de hele regio uitgevoerd door de GGD. Door een tweetal lopende subsidies van ZonmW wordt er momenteel versterking aangebracht in de zorg rondom specifieke doelgroepen. Waterland draagt hier ook aan bij.

Regionale samenwerking op het gebied van mensenhandel

In februari 2022 heeft het regionaal Bestuurlijk Overleg Zorg en Veiligheid ingestemd met het regionaal beleidsplan mensenhandel van de regio Zaanstreek-Waterland. Daarmee wordt voldaan aan de landelijke afspraken die gemaakt zijn in het programma 'Samen tegen Mensenhandel' en het Interbestuurlijk Programma. Daarin komt tot uiting dat elke gemeente in 2022 een duidelijke aanpak mensenhandel moet hebben, geborgd in het gemeentelijk beleid. Voor de gemeente Waterland betekent dit dat we kunnen terugvallen op een breed netwerk aan zorg- en veiligheidspartners uit de regio en dat we intern een sleutelfunctionaris hebben die de problematiek van mensenhandel monitort. De aankomende periode geven we verder ontwikkeling aan deze problematiek.

Meer integraliteit tussen de domeinen Jeugd, WMO, Participatie en Veiligheid

Door de domeinen beter met elkaar samen te laten werken, verbeteren we de zorg voor onze burgers. Medewerkers uit de uitvoerende teams van jeugd en WMO worden gezamenlijk getraind via de top-3 methodiek op veiligheid. Het landelijke project "Geweld hoort nergens thuis" bevindt zich zowel regionaal als lokaal in de borgingsfase van onze uitvoering. Hierdoor wordt er bijgedragen aan een betere hulpverlening voor onze burgers.

4.1.3 Cybercrime

De digitalisering en technologisering van de samenleving nemen sterk toe en worden nog nadrukkelijker onderdeel van het dagelijks leven van alle bewoners van de gemeente Waterland. Men wordt dus steeds meer afhankelijk van ICT, mede hierdoor wordt het ook gemakkelijker om cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit te plegen. Gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime leiden tot risico's voor de veiligheid denk aan hacken, DDOS-aanvallen, Whatsapp-fraude, cyberpesten en sexting.

Om cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit binnen de gemeente aan te pakken wil de gemeente zich gaan focussen op drie speerpunten: een veilige digitale overheid, voorbereid zijn op cybercrises en cyberincidenten en het weerbaarder maken van bewoners en onderneming.

Weerbaarder maken van bewoners en ondernemers

Het voornaamste wat de gemeente kan doen om cybercrime en digitale incidenten terug te dringen is het wegwijs maken van bewoners en ondernemers in de digitale wereld. Hiermee wordt de kans dat zij slachtoffer worden van cybercriminaliteit verkleind. Het wegwijs maken wordt gedaan middels het kenbaar maken van de verschillende vormen van digitale criminaliteit en het juiste gebruik van digitale middelen zoals telefoons en bankapps onder de aandacht te brengen.

4.1.4 Jeugd en veiligheid

Jeugdoverlast is een terugkerend probleem. In 2021 is er 70 keer melding gemaakt bij de politie van overlast door jeugd. Dit is een stijging van 8 melding t.o.v. 2020. Jeugdoverlast heeft betrekking op overlast van jongeren dit gebeurt vaak in groepsverband. Als we spreken over jeugdoverlast kan men denken aan:

geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, het achterlaten van zwerfvuil, vernielingen en andere kleine vormen van criminaliteit. Overlast door jongeren is een inbreuk op de leefbaarheid en veiligheid binnen de gemeente. Om de mate van jeugdoverlast binnen de gemeente te verminderen wordt er ingezet op preventie en repressie.

Preventie is belangrijk bij het tegengaan van norm-overschrijdend gedrag van de jeugd. Een belangrijk preventief middel is het vergroten van normbesef bij jongeren. Dit wordt gedaan middels voorlichtingen, media-aandacht, advies en ondersteuning van ouders, opvoeders en gesprekken met de scholen binnen de gemeente. Met behulp van de BOA's, scholen, burgers en de jongerenwerker wil de gemeente meer in contact komen met de jeugd. Hierdoor hopen we eerder in gesprek te kunnen gaan met de jeugd om te signaleren welke (sociale) problemen er spelen, zodat we hier in een vroeg stadium op in kunnen spelen. Mocht de overlast van jeugdigen of een jeugdgroep aanhouden, dan wordt er overgegaan op repressie. Dit kan verschillende vormen aannemen hiervan zijn: het inschakelen van jeugdzorg, HALT-straffen en/of andere maatregelen.

4.1.5 High impact crimes

High impact crimes zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, de omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. Doordat Waterland een kleine gemeente is en we onze burens en elkaar kennen heeft dit een extra grote impact op ons veiligheidsgevoel. We gaan uit van een passende intensieve persoonsgerichte daderaanpak, een gebiedsgerichte aanpak, preventie én aandacht voor het slachtoffer. Denk bijvoorbeeld aan het voorkomen van woninginbraken en de inzet van buurtpreventie. High impact crime blijft, mede doordat we een kleine gemeente zijn, hoog geprioriteerd.

4.1.6 Veiligheidsregio rampenbestrijding en crisisbeheersing

Voor het voorkomen en bestrijden van calamiteiten werkt de gemeente Waterland samen met de andere gemeenten binnen de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio Zaansteek-Waterland (VrZW). De VrZW richt zich vanzelfsprekend op de bekende crisistypen, zoals branden en ongevallen met gevaarlijke stoffen. Samen met deskundigen van andere gemeenten, politie en veiligheidsregio wordt er ook voorbereid op nieuwe crisissorten die ontstaan door bijvoorbeeld sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en klimaatverandering. Samen met deze partners worden de risico's in kaart gebracht, worden preventieve maatregelen genomen en staat een adequate crisisorganisatie paraat die 24 uur per dag inzetbaar is. Samenwerking is dus een belangrijke pijler. In de ambitie van de VrZW werken de partijen in de veiligheidsregio steeds integraal samen.

De volgende thema's hebben de aankomende jaren prioriteit en hier levert de gemeente Waterland ook zijn bijdrage aan: veilig leven, voorbereiden op nieuwe crisistypen, versterken samenwerking netwerkpartners, nieuwe energiebronnen en digitale transformatie.

4.1.6.1 Brandveiligheid

De afgelopen jaren heeft VrZW fors ingezet op brandveiligheid in verpleeghuizen, wonen met 24-uurs zorg en seniorencomplexen, om de brandrisico's te verlagen. Zo vindt er voorlichting plaats en wordt er gewerkt aan bewustwording van personeel, cliënten en bewoners van deze gebouwen. Daarnaast worden er ontruimingsoefeningen gehouden waarbij de lokale brandweer (mee) oefent op de locatie. Bij de oefeningen in een seniorencomplex worden ook het Rode Kruis en Bevolkingszorg uitgenodigd. Hierdoor kunnen bewoners ervaren wat een dergelijk incident voor hen kan betekenen. Deze aanpak wordt onverminderd voortgezet.

Daarnaast wordt er samen met de brandweer gekeken welke gebieden er meer aandacht nodig hebben op het gebied van brandveiligheid. Er is bijvoorbeeld in 2022 een actie gehouden op jachthavens om bewustwording te creëren. De ambitie is om vaker een acties te houden rondom brandveiligheid, dit kan ook in combinatie met andere veiligheidspartners.

4.1.7 Evenementenveiligheid

Evenementen kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het is aan de organisator om de veiligheid te realiseren en aan de gemeenten om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven. De risico's zijn met name gelegen in geweld, overlast, vernieling en crisisbeheersing. De afgelopen jaren zijn er, vooral door de goede samenwerking van hulpverleningsdiensten, organisatoren en gemeente, geen noemenswaardige

incidenten bij evenementen geweest in Waterland. Het waarborgen van de veiligheid van evenementen vraagt voortdurend onze aandacht.

In de komende jaren zal de aanpak op evenementenveiligheid veranderen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de terugtrekkende rol van de politie. Door de terugtrekkende rol van de politie is een grotere inzet van BOA's en particuliere beveiliging noodzakelijk bij evenementen. Daarnaast huren organisatoren bij (grote) evenementen particuliere beveiliging in. De politie is doorgaans op afstand aanwezig. Dit houdt in dat de gemeente goed moeten kijken naar hoe de BOA's een rol kunnen spelen en op welke manier we de veiligheid het beste kunnen waarborgen. Hiervoor worden vooraf afspraken gemaakt, waar er rekening wordt gehouden met de impact van het evenement en te kijken welke risico's hier aan vast zitten.

4.1.8 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een maatschappelijk thema waar alle inwoners vrijwel dagelijks mee te maken hebben. Het niet naleven van de verkeersregels zorgt voor gevaarlijke situaties en dat geeft een onveilig gevoel. Verkeersveiligheid heeft voor gemeente Waterland dan ook hoge prioriteit. Zowel politie als gemeentelijke BOA's zijn bevoegd voor het handhaven van de verkeersveiligheid. Daarom wordt dit onderwerp meegenomen in het uitvoeringsplan.

Om de lokale verkeersveiligheid te verbeteren zet gemeente Waterland in op verkeerseducatie en gedragsverandering. Denk hierbij aan het ondersteunen van acties van Veilig Verkeer Nederland en het faciliteren van het programma Verkeer en Meer van de Vervoerregio Amsterdam. In dit programma wordt schoolgaande jeugd bewust gemaakt van de alledaagse risico's van verkeersdeelname door onder andere remproefdemonstraties, educatie en een fietsexamen. In september 2022 zijn de spandoeken van Veilig Verkeer Nederland 'De scholen zijn weer begonnen' aangebracht. Hiermee probeert de gemeente automobilisten rondom scholen te attenderen op de juiste snelheid en de aanwezigheid van kwetsbare weggebruikers. Ook zal er prioriteit worden gevraagd voor de handhaving van snelheidsovertredingen in de gemeente.

Gemeente Waterland zet in op de aanpak van zwaar verkeer en bezorgverkeer. Zo wordt bezorgverkeer aangemoedigd bestellingen bij pakketpunten af te leveren. Ten aanzien van zwaar verkeer liggen handhavingsbevoegdheden bij de politie. Gemeente Waterland vraagt in regionaal verband prioriteit voor handhaving van de geldende gewichtsbepalingen in en om de dorpskernen. Zwaar verkeer zal gecontroleerd moeten worden op asdruk en andere verkeersbepalingen die gelden voor de gemeente Waterland.